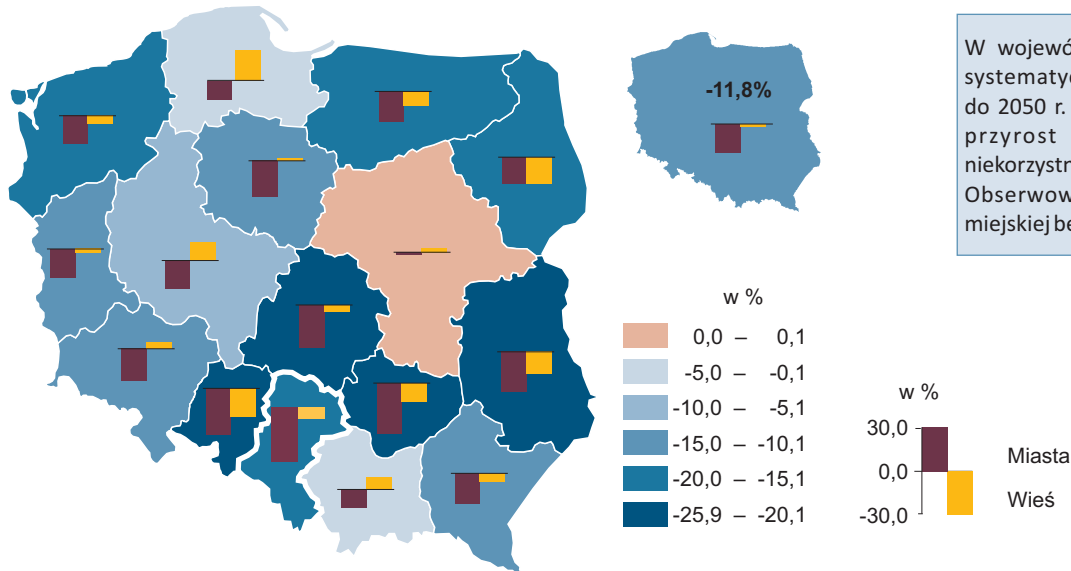

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA NA LATA 2014-2050 DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Niniejsza informacja została opracowana na podstawie prognozy ludności na lata 2014–2050 dla województw (w podziale na część miejską i wiejską), opublikowanej przez Główny Urząd Statystyczny. Prognoza została sporządzona na podstawie stanów ludności według płci i wieku w dniu 31 grudnia 2013 r., w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 stycznia 2014 r. Przedstawione dane dotyczące 2013 r. są danymi rzeczywistymi.

STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI

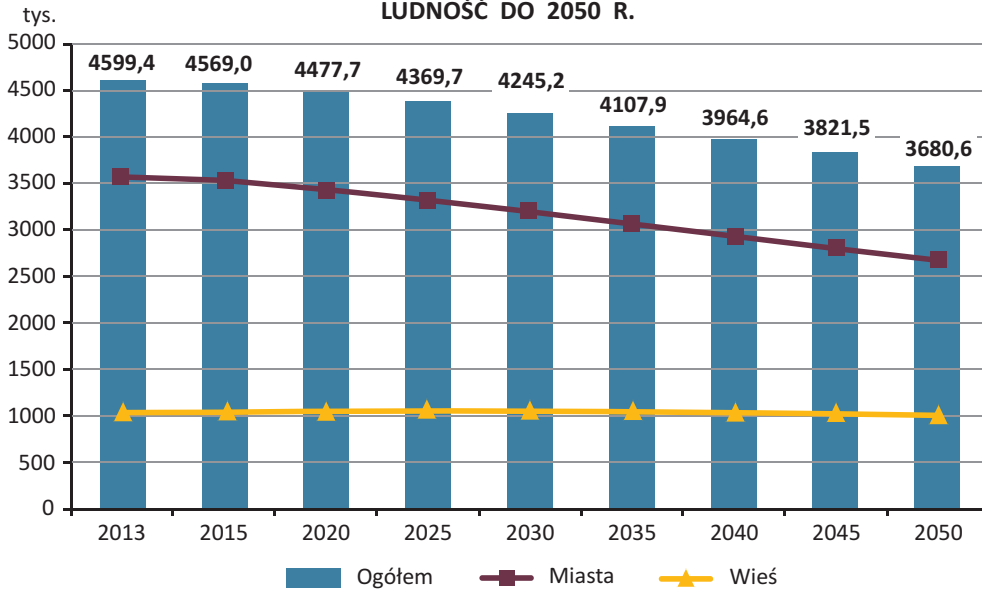
ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI W 2050 R. W STOSUNKU DO 2013 R.

U w a g a. W województwie mazowieckim zmiana wyniesie 0,04%.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	2013	2035	2050
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)	4599,4 tys.	4107,9 tys. spadek o 491,6 tys. osób w stosunku do 2013 r.	3680,6 tys. spadek o 918,8 tys. osób w stosunku do 2013 r.
Udział ludności województwa w ogólnej liczbie ludności kraju	11,9%	11,3%	10,8%
Ludność według miejsca zamieszkania			
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-1,4	-5,8	-6,4
Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej	15,5%	26,0%	33,9%
Przeciętne trwanie życia (lata)	80,1 (kobiety) / 72,4 (mężczyźni)	84,0 (kobiety) / 77,9 (mężczyźni)	86,9 (kobiety) / 81,8 (mężczyźni)

LUDNOŚĆ DO 2050 R.

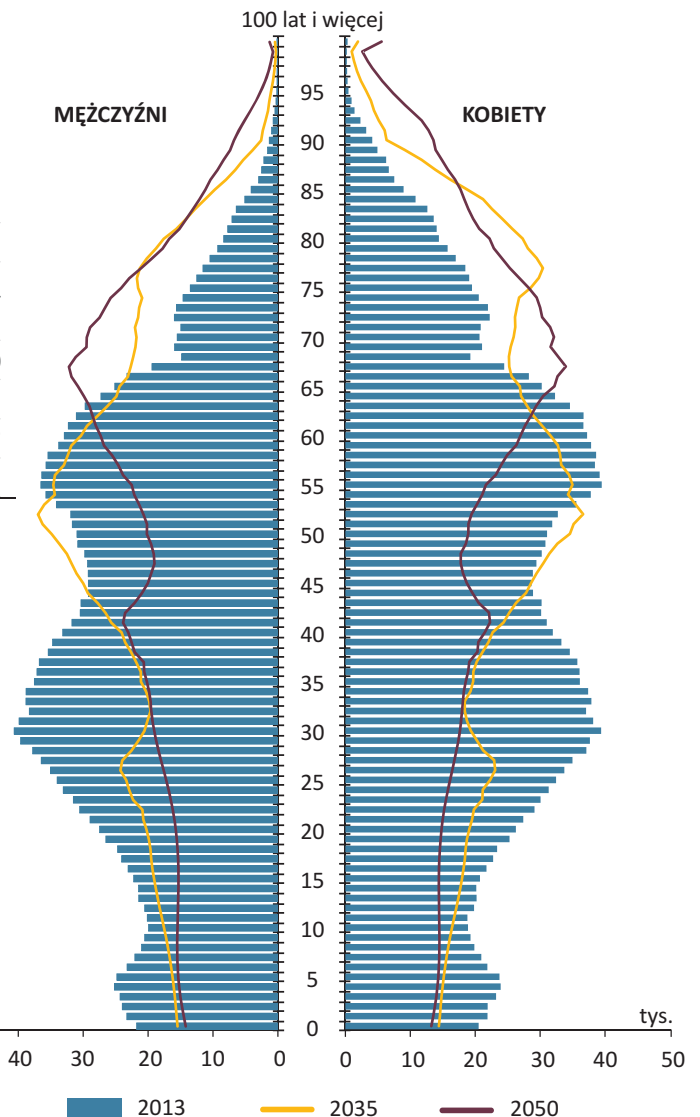
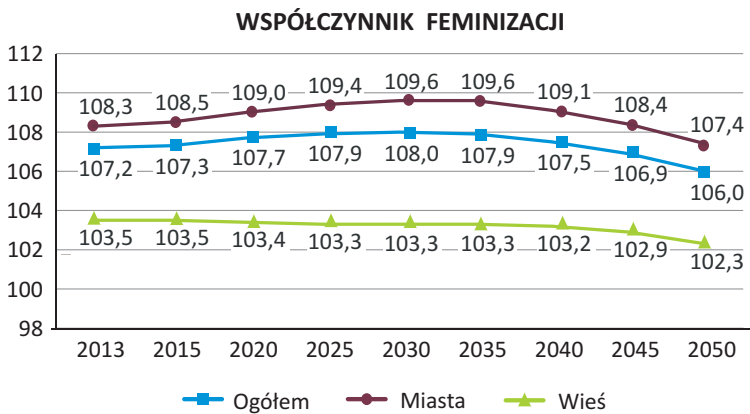
Prognozuje się, że w województwie śląskim w 2050 r. zarówno liczba ludności miast, jak i wsi będzie niższa niż w 2013 r. odpowiednio o 25,0% i 2,8%. Powyższe zmiany spowodują spadek współczynnika urbanizacji z 77,4% w 2013 r. do 72,5% w 2050 r.

Według prognozy, w miastach województwa śląskiego najbardziej zmniejszy się liczba osób w wieku 30-34 lata – o 55,6% oraz w wieku 25-29 lat – o 55,1%, a na wsi – w wieku 25-29 lat – o 39,8% oraz w wieku 22-24 lat – o 37,3%. Wzrost liczby ludności (zarówno w miastach, jak i na wsi) wystąpi wśród osób w wieku 85 lat i więcej (odpowiednio o prawie 273% i ponad 280%).

LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA I PŁCI

Wyszczególnienie	Miasta			Wieś		
	2013	2035	2050	2013	2035	2050
	w tysiącach					
Ogółem	3560,0	3059,1	2670,1	1039,5	1048,7	1010,5
Mężczyźni	1709,1	1459,8	1287,4	510,7	515,8	499,4
Kobiety	1850,9	1599,4	1382,7	528,7	532,9	511,1

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

W województwie śląskim proces starzenia się społeczeństwa będzie przebiegać stosunkowo szybko. W 2050 r. mediana wieku (wiek środkowy) będzie wynosiła 53,4 lata i będzie wyższa o 0,9 roku niż dla Polski ogółem.

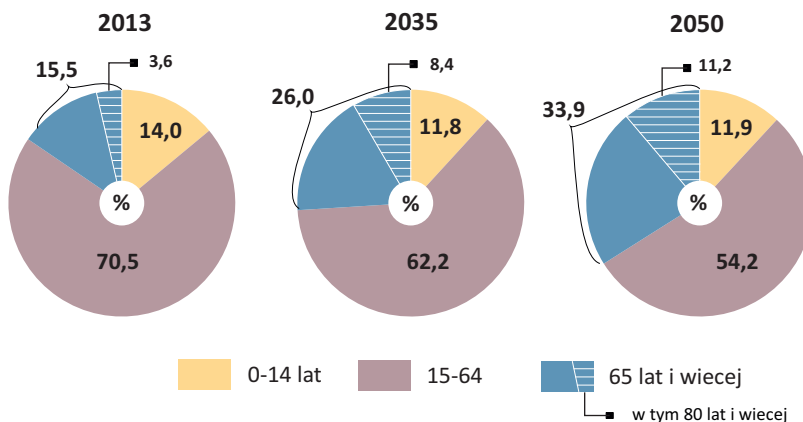
MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI

Wyszczególnienie	2013	2035	2050
Ogółem	40,6	49,7	53,4
Mężczyźni	38,8	47,7	50,8
Kobiety	42,6	51,6	56,0
Miasta	41,2	50,4	54,1
Mężczyźni	39,2	48,3	51,3
Kobiety	43,3	52,3	56,8
Wieś	38,8	47,7	51,7
Mężczyźni	37,6	46,2	49,6
Kobiety	40,1	49,3	53,9

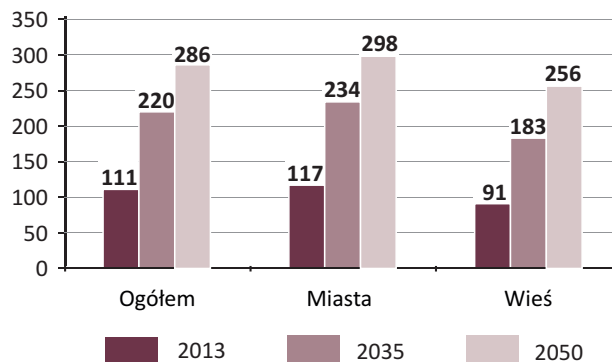
Przewidywany spadek liczby urodzeń w całym okresie objętym prognozą spowoduje znaczne pogorszenie proporcji między najmłodszymi a najstarszymi generacjami ludności, co znajdzie odzwierciedlenie w wartościach przyjmowanych przez indeks starości demograficznej. Do 2050 r. w województwie śląskim prognozowany jest ponad 2,5-krotny wzrost wartości wskaźnika w miastach i prawie 3-krotny na wsi.

W województwie śląskim w okresie 2013-2050 r. liczba osób w wieku 65 lat i więcej zwiększy się o 75,6% do 1249,6 tys. w 2050 r. (osób w wieku 80 lat i więcej zwiększy się o 151,4% do 413,4 tys. w 2050 r.). Odsetek tych osób w regionie w 2050 r. wyniesie 33,9% i będzie wyższy od średniej krajowej o 1,3 p. proc.

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG BIOLOGICZNYCH GRUP WIEKU

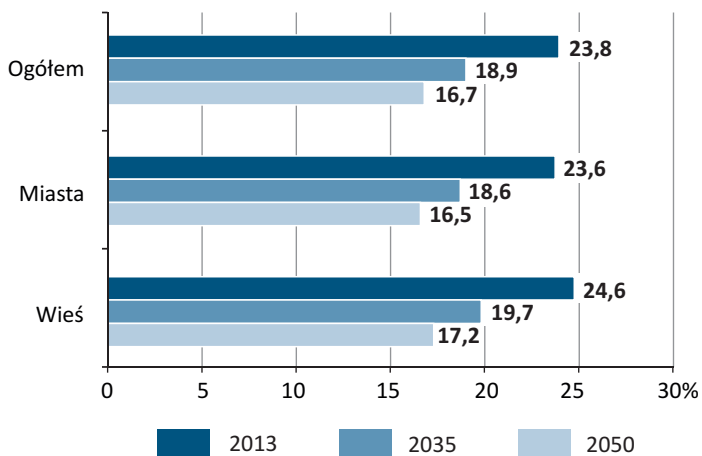

INDEKS STAROŚCI (osoby w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku 0-14 lat)

Przewiduje się, że zjawisko podwójnego starzenia się społeczeństwa (udział liczby ludności w wieku 80 lat i więcej w liczbie ludności w wieku 65 lat i więcej) będzie narastało. W województwie śląskim udział ten zwiększy się zarówno w miastach – z 22,5% w 2013 r. do 33,6% w 2050 r., jak i na wsi – odpowiednio z 25,4% do 31,6%.

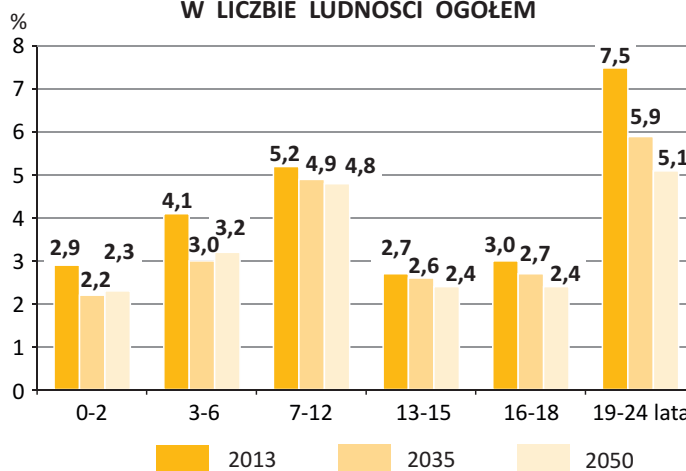
UDZIAŁ Kobiet W WIEKU ROZRODCZYM (15-49 LAT) W LICZBIE LUDNOŚCI OGÓŁEM

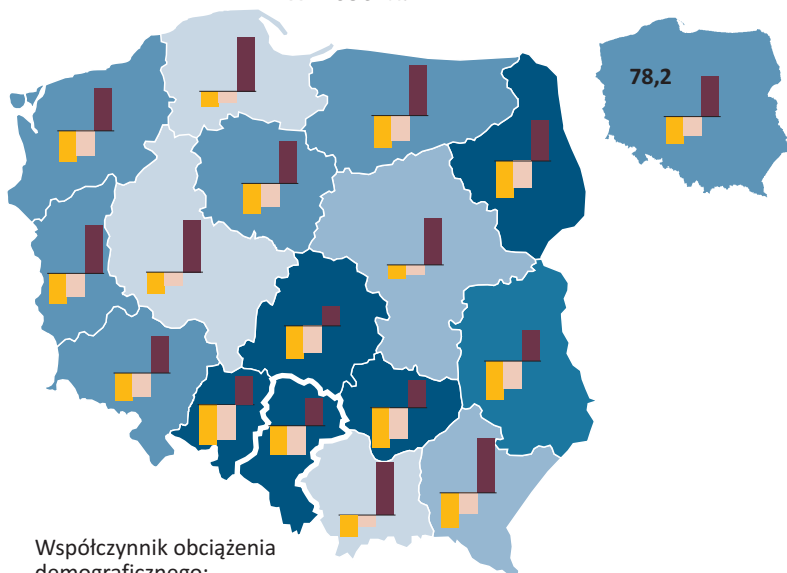
W województwie śląskim średni wiek kobiet rodzących dzieci zwiększy się z 28,8 lat w 2013 r. do 31,3 lat w 2050 r. Podobna tendencja obserwowana będzie w całym kraju.

W 2050 r. (w porównaniu z 2013 r.) w województwie śląskim prognozowany jest spadek liczby dzieci i młodzieży w każdej analizowanej grupie wieku, przy czym we wszystkich grupach wiekowych dzieci i młodzieży będzie on większy niż w skali kraju.

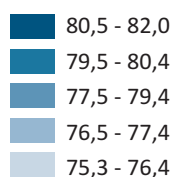
UDZIAŁ DZIECI I MŁODZIEŻY W LICZBIE LUDNOŚCI OGÓŁEM

LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W 2050 R.

Współczynnik obciążenia demograficznego:

Zmiana (w %) liczby ludności w stosunku do 2013 r.

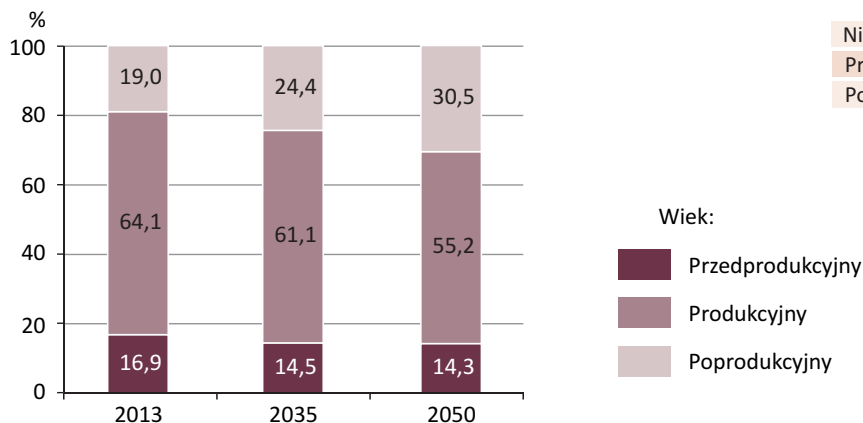

W województwie śląskim w 2050 r. w stosunku do 2013 r. prognozowany jest jeden z największych w kraju (po województwach opolskim i świętokrzyskim) spadków liczby ludności w wieku produkcyjnym.

LUDNOŚĆ WEDŁUG NIEPRODUKCYJNYCH GRUP WIEKU NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM

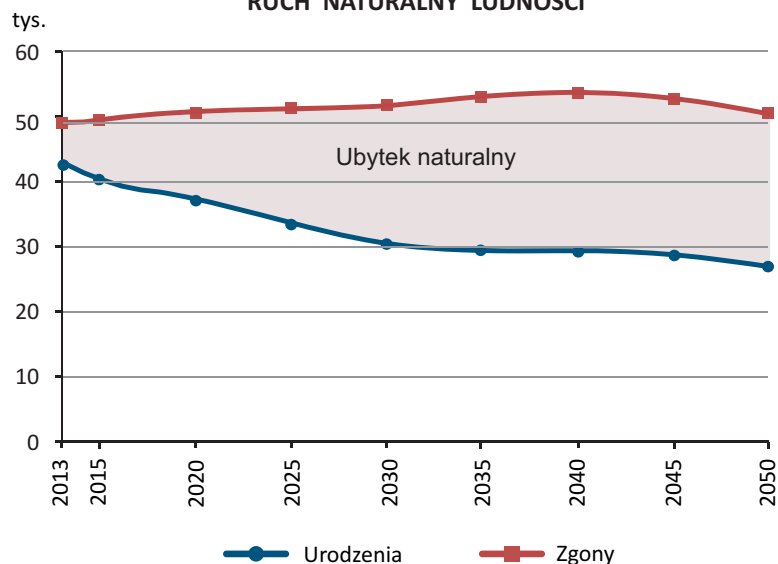
Wiek	2013	2035	2050
O G Ó Ł E M			
Nieprodukcyjny	56	64	81
Przedprodukcyjny	26	24	26
Poprodukcyjny	30	40	55
MIASTA			
Nieprodukcyjny	56	65	83
Przedprodukcyjny	25	23	26
Poprodukcyjny	31	42	57
WIEŚ			
Nieprodukcyjny	56	60	76
Przedprodukcyjny	30	25	26
Poprodukcyjny	26	35	50

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU

RUCH NATURALNY I MIGRACJE LUDNOŚCI

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

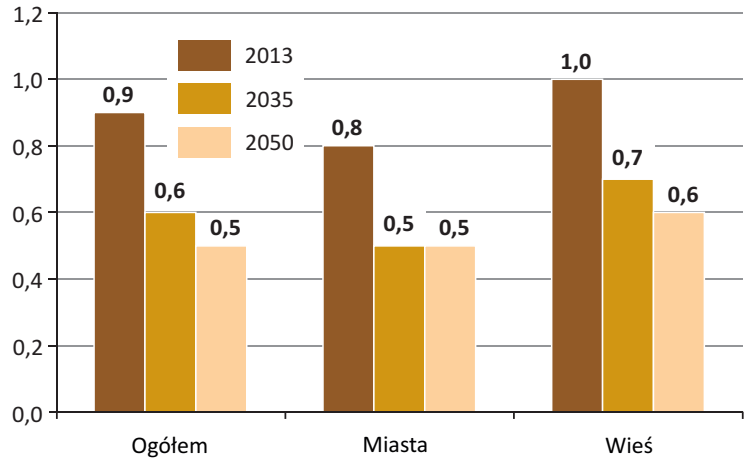
W województwie śląskim ujemny przyrost naturalny będzie utrzymywał się do końca horyzontu prognozy. W 2050 r. przyrost naturalny będzie najniższy w skali kraju (spadek z minus 6,3 tys. do minus 23,4 tys. w 2050 r.).

Ujemny przyrost naturalny na koniec okresu prognostycznego wystąpi we wszystkich województwach, a najniższy w województwie śląskim.

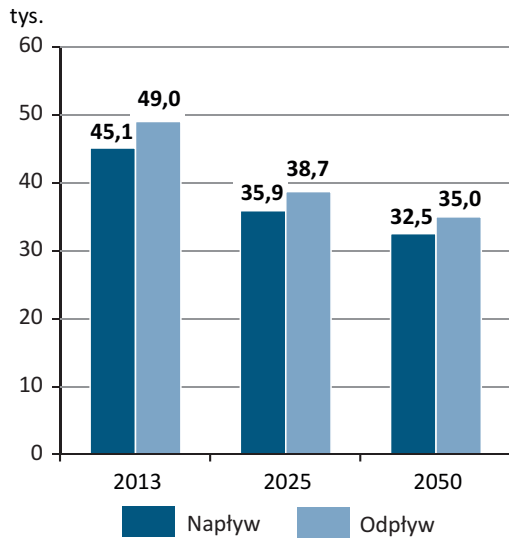
RUCH NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI

Wyszczególnienie	2013	2035	2050
O G Ó Ł E M			
Urodzenia	9,3	7,2	7,3
Zgony	10,7	12,9	13,7
Przyrost naturalny	-1,4	-5,8	-6,4
MIASTA			
Urodzenia	9,1	7,0	7,3
Zgony	10,9	13,6	14,3
Przyrost naturalny	-1,8	-6,6	-7,0
WIEŚ			
Urodzenia	10,0	7,7	7,5
Zgony	9,9	11,0	12,2
Przyrost naturalny	0,0	-3,3	-4,7

WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ

MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT STAŁY

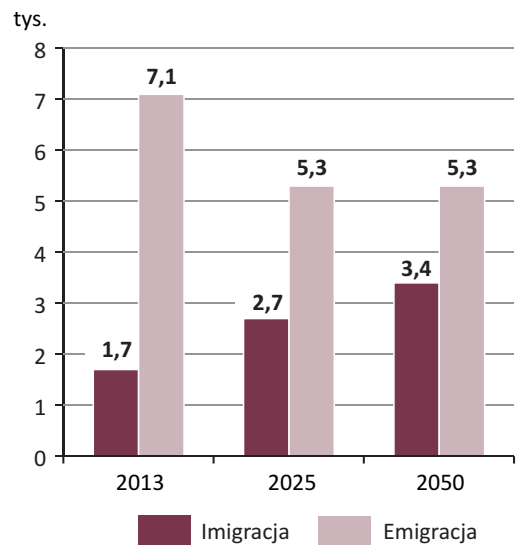

U w a g a. W prognozie ludności wykorzystuje się migracje na pobyt stały. Opracowana prognoza sięga 2050 r., jednakże wielkości migracji są trudne do przewidzenia w tak odległym horyzoncie czasowym. W związku z tym, podjęto próbę przewidzenia skali migracji do 2035 r., a w dalszych latach – do 2050 r. – przyjęto poziom migracji z 2035 r.

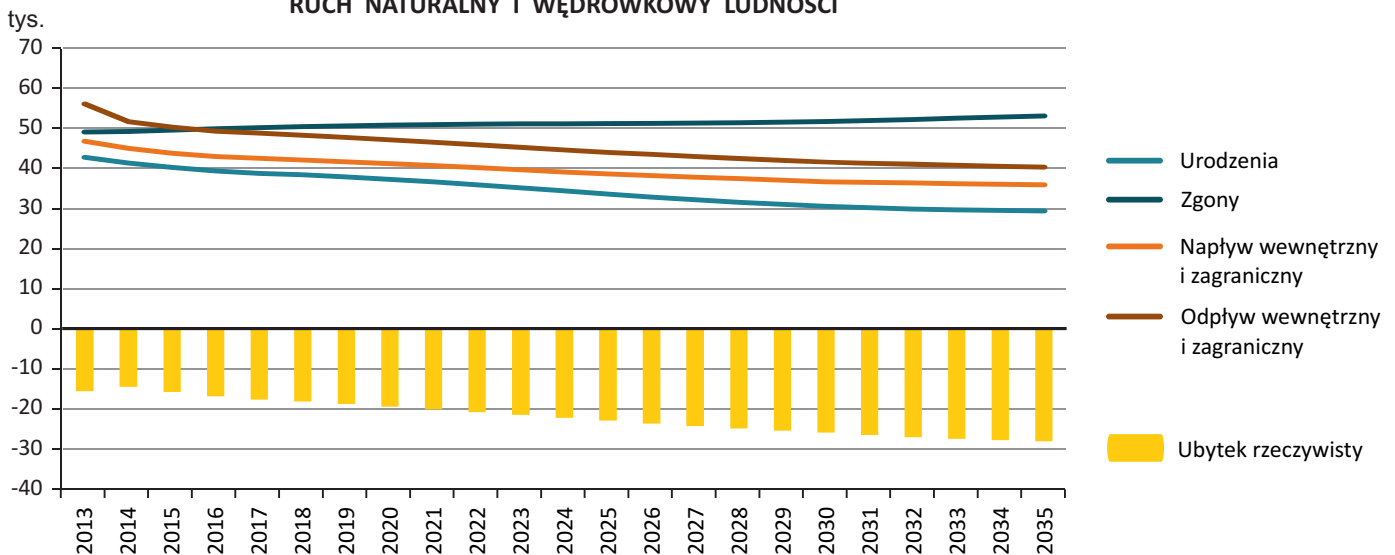
W 2013 r. saldo migracji wewnętrznych w województwie śląskim przyjęło wartość ujemną (minus 3,9 tys. osób) to oznacza, że wystąpiła nadwyżka odpływu ludności nad jej napływem. Tendencja taka utrzyma się do końca prognozowanego okresu – w 2050 r. saldo wyniesie minus 2,5 tys. osób.

Przewiduje się, że w 2050 r. (w porównaniu z 2013 r.), w województwie śląskim imigracja zwiększy się ponad 2-krotnie. Zmniejszeniu ulegnie natomiast liczba emigrantów, jednakże nie na tyle, aby saldo migracji zagranicznych przybrało wartość dodatnią.

MIGRACJE ZAGRANICZNE NA POBYT STAŁY

RUCH NATURALNY I WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW¹

Wyszczególnienie	Rok	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mato-polskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Udział ludności województwa w ogólnej liczbie ludności kraju (°)	2013	5	10	8	15	6	4	1	16	9	14	7	2	13	12	3	11
	2050	5	9	10	15	7	4	1	16	8	13	6	2	14	12	3	11
Wskaźnik urbanizacji (°)	2013	2	9	14	7	6	13	5	12	16	8	4	1	15	10	11	3
	2050	4	10	14	6	9	13	3	11	16	5	7	1	15	8	12	2
Współczynnik feminizacji (°)	2013	14	11	10	7	16	9	15	12	2	4	5	13	3	1	8	6
	2050	13	11	6	1	15	12	16	9	2	5	8	14	4	3	7	10
Współczynnik obciążenia demograficznego (°)	2013	5	7	14	4	15	12	16	1	9	10	11	6	13	2	8	3
	2050	8	6	11	7	13	1	4	12	5	14	2	15	16	9	3	10
Urodzenia żywe na 1000 ludności (°)	2013	14	7	10	6	12	4	3	16	5	13	2	9	15	8	1	11
	2050	7	5	12	9	8	4	2	16	13	14	1	6	15	10	3	11
Zgony na 1000 ludności (°)	2013	12	6	13	7	16	3	11	10	1	9	2	14	15	5	4	8
	2050	9	6	12	7	14	2	3	15	5	11	1	13	16	8	4	10
Przyrost naturalny na 1000 ludności (°)	2013	13	7	12	8	16	3	5	14	4	10	1	11	15	6	2	9
	2050	9	5	14	7	12	4	2	16	6	13	1	11	15	8	3	10
Współczynnik dynamiki demograficznej (°)	2013	13	8	12	7	16	2	5	14	4	10	1	11	15	6	3	9
	2050	7	5	13	6	12	4	2	16	9	14	1	10	15	8	3	11
Mediana wieku (°)	2013	12	7	9	6	16	4	8	15	1	10	3	14	13	5	2	11
	2050	8	6	13	5	11	4	2	16	11	14	1	9	15	7	3	10
Indeks starości (°)	2013	12	7	10	4	16	6	9	15	5	11	2	13	14	1	3	8
	2050	9	5	13	7	11	4	3	16	12	14	1	8	15	6	2	10

1 W zależności od rodzaju wskaźnika dane porządkowane były: malejąco (?), tj. pierwsza lokata otrzymała województwo o najwyższej wartości cechy lub rosnąco (?), tj. pierwsza lokata otrzymała województwo o najniższej wartości cechy.

Podstawowe pojęcia

Współczynnik urbanizacji – procentowy udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności.

Współczynnik feminizacji – liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Mediana wieku (wiek środkowy) – wyznacza granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Starzenie się populacji – zwiększanie się odsetka osób starszych przy jednoczesnym zmniejszaniu się odsetka dzieci. Relacje między podstawowymi grupami wieku ludności (0-14 lat, 15-64 lata, 65 lat i więcej) pozwalają określić istniejące w społeczeństwie relacje międzypokoleniowe oraz ocenić poziom starości demograficznej.

Współczynnik starości danej populacji – procentowy udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.

Ludność według **ekonomicznych grup wieku** zaprezentowano według obowiązującego **od 1 stycznia 2013 r.** wieku emerytalnego.

Ludność w wieku:

przedprodukcyjnym – obejmuje osoby w wieku 0 do 17 lat,

produkcyjnym – osoby od 18 lat do wieku emerytalnego obowiązującego w danym roku,

 mobilnym – osoby w wieku 18-44 lata,

 niemobilnym – osoby od 45 lat do wieku emerytalnego,

poprodukcyjnym – osoby powyżej wieku emerytalnego obowiązującego w danym roku.

Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym** oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**.

Współczynnik obciążenia demograficznego – liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Przyrost/ubytek rzeczywisty – suma przyrostu naturalnego i salda migracji.

Przeciętne dalsze trwanie życia – wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Współczynnik dynamiki demograficznej – stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Saldo migracji – różnica między napływem a odpływem migracyjnym w określonym czasie. Rozróżnia się saldo migracji wewnętrznych i saldo migracji zagranicznych. Ogólne saldo migracji to różnica między napływem z kraju i z zagranicy a odpływem do innych miejsc w kraju i za granicę.

Urząd Statystyczny w Katowicach

Opracowanie: Jolanta Pasek, Renata Włodarska, Andrzej Marks – Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Katowice, wrzesień 2015 r.